

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie Z. R.,
ukaranego z art. 92 § 1 k.w. w zw. z § 16 z.s.d.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść
od wyrok nakazowego Sądu Rejonowego w Brzegu,
z dnia 19 grudnia 2023 r., sygn. akt II W 582/23

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Brzegu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Brzegu wyrokiem nakazowym z dnia 19 grudnia 2023 roku, w sprawie o sygn. akt II W 582/23, na podstawie art. 92 § 1 k.w. w związku z § 16 z.s.d. - uznając obwinionego Z. R. za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, polegającego na tym, że w dniu 7 stycznia 2023 r., od godz. 12.03 do godz. 12.17 w B. przy ul. [...] będąc kierowcą samochodu marki [...] o nr

rejestracyjnym [...] nie dostosował się do znaku pionowego B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” z tabliczką pod znakiem „nie dotyczy pojazdów do 3,5 tony zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich oraz rowerów”, stanowiącego wykroczenie z art. 92 § 1 k.w. w związku z § 16 z.s.d. - orzekł karę nagany, zaś na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 121 § 1 k.p.w. zwolnił obwinionego od zryczałtowanych kosztów postępowania i opłat.

Wyrok uprawomocnił się w dniu 5 stycznia 2024 r., wobec braku sprzeciwu uprawnionych stron.

Kasację na korzyść obwinionego od wyroku Sądu Rejonowego w Brzegu wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 93 § 2 i 4 k.p.w. w zw. z art. 21 § 1 pkt 2 k.p.w., poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że występują przesłanki do rozpoznania sprawy obwinionego w postępowaniu nakazowym, skutkiem czego Z. R. został uznany za winnego i ukarany za popełnienie wykroczenia kwalifikowanego z art. 92 § 1 k.w., polegającego na niedostosowaniu się, w dniu 7 stycznia 2023 r. od godziny 12:03 do godziny 12:17, jako kierujący samochodem osobowym, do znaku B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” z tabliczką pod znakiem „nie dotyczy pojazdów do 3,5 ton zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich i rowerów”, podczas gdy okoliczności popełnienia zarzucanego obwinionemu czynu i jego wina, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego budziły wątpliwości, albowiem z załączonych do wniosku o ukaranie materiałów wynika, że obwiniony zadeklarował posiadanie stosownego upoważnienia, wydanego przez uprawniony organ administracyjny, do wjazdu w strefę zakazu i parkowania na czas do 15 minut, a nadto ustalenia poczynione na etapie czynności wyjaśniających uzasadniały powzięcie wątpliwości co do poczytalności Z. R., co z uwagi na potrzebę procesowej weryfikacji zarówno okoliczności związanych z wydaniem przez właściwy organ administracji zezwolenia na parkowanie za znakiem zakazu ruchu pojazdów, jak i odnoszących się do stanu poczytalności wymienionego, winno skutkować skierowaniem sprawy na rozprawę, ponieważ zastosowanie trybu nakazowego było niedopuszczalne.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Brzegu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co pozwoliło na uwzględnienie jej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy w Brzegu przepisów prawa procesowego, tj. art. 93 § 2 i 4 k.p.w. w zw. z art. 21 § 1 pkt 2 k.p.w.

Zgodnie bowiem z treścią art. art. 93 § 2 k.p.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Zatem, jak wynika z utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego, postępowanie nakazowe jest instytucją, której stosowanie zastrzeżono do najbardziej oczywistych przypadków - takich, gdy zebrany materiał dowodowy jest jednoznaczny, a przypisanie obwinionemu sprawstwa czynu i uznanie jego winy jawią się jako oczywiste (zob. wyrok SN z dnia 29 grudnia 2023 r., I KK 275/23; wyrok SN z dnia 7 lutego 2024 r., V KK 524/23). W sytuacji zatem gdy obwiniony *de facto* nie przyznaje się do winy i przedstawia okoliczności zdarzenia zaprzeczające oskarżeniu, przy braku oczywistych dowodów wskazujących, że dopuścił się on zarzucanego mu czynu, nie należy sprawy kierować do postępowania nakazowego.

Powyżej wskazana sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. Z akt wynika bowiem, że obwiniony Z. R. podczas przesłuchania w toku czynności wyjaśniających wyjaśnił, że w czasie i miejscu wskazanym w zarzucie, jako kierujący pojazdem m-ki [...] o nr rej. [...] parkował na ulicy [...] w B., ale jest on zwolniony z obowiązującego we wskazanym miejscu zakazu ruchu, ponieważ zgodnie z tabliczką informacyjną, umieszczoną pod znakiem zakazu wjazdu, użytkowane przez niego auto nie przekroczyło 3,5 tony oraz posiadał tabliczkę o treści „zaopatrzenie” i właśnie dowoził do kantoru wymiany walut pieniądze. Z. R. wskazał również, że postój pojazdu, którym świadczył dla kantoru wymiany walut usługę zaopatrzenia, nie trwał dłużej niż 5 - 10 minut, a tym samym nie złamał zakazu. Jednocześnie zauważyć należy, że z

załączonego do akt materiału dowodowego wynika, co potwierdza opis zarzucanego czynu, że pojazd stał zaparkowany przez ukaranego na ulicy [...] przez zaledwie 14 minut. Wskazać również należy, że pojazd ten posiadał tabliczkę „zaopatrzenie”, która umieszczona była za przednią szybą, co również wynika z załączonego do akt materiału dowodowego.

Uwzględniając zatem powyższe nie sposób jednoznacznie przyjąć, że w realiach przedmiotowej sprawy istniały dowody pozwalające na uznanie w sposób niebudzący wątpliwości, że obwiniony dopuścił się zarzucanego mu czynu. Niewątpliwie zatem sprawa niniejsza winna zostać skierowana na rozprawę celem przeprowadzenia postępowania dowodowego. Sąd *meriti* winien poczynić ustalenia, czy dla kantoru wymiany walut zlokalizowanego przy ul. [...] w B. zostało, przez uprawniony organ administracyjny, wydane stosowne upoważnienie do wjazdu za znak drogowy B-1, tj. „zakaz ruchu w obu kierunkach” samochodami świadczącymi usługę zaopatrzenia, a następnie czy Z. R. faktycznie świadczył taką usługę. Sąd winien jednocześnie mieć na uwadze, że dopiero zachowanie polegające na parkowaniu pojazdem powyżej 15 minut, wyczerpuje znamiona wykroczenia określonego w art. 92 § 1 k.w.

Ponadto, jak słusznie podniósł skarżący, weryfikacji wymaga również kwestia stanu poczytalności obwinionego. Z akt sprawy wynika bowiem, że Z. R. od dnia 23 stycznia 2023 r. przebywa w szpitalu psychiatrycznym (k. 14). Okoliczność ta rodzi wątpliwości co do poczytalności obwinionego, co obliguje sąd do ustalenia, poprzez uzyskanie stosownej opinii sądowo-psychiatrycznej, stanu jego zdrowia, a w szczególności czy był poczytalny w chwili czynu oraz czy posiadał zdolność do prowadzenia obrony w sposób samodzielny i rozsądny. Zatem przy ponownym rozpoznaniu sprawy, sąd *meriti* winien wyjaśnić kwestię czy Z. R. musi mieć obrońcę przed sądem z uwagi na uzasadnioną wątpliwość co do jego poczytalności, zgodnie z treścią art. 21 § 1 pkt 2 k.p.w., co czyni postępowanie nakazowe niedopuszczalnym (zob. art. 93 § 4 k.p.w.).

Uwzględniając powyższe rozważania, koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Brzegu i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania, który weźmie pod uwagę powyższe zapatrywania.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

ł.n

r.g.